

Sygn. akt V U 1103/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Opolu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Witold Kozłowski
Protokolant:	st.sekr.sądowy Ewa Polewka

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2013 r. w Opolu

sprawy D. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wznowienie postępowania zakończonego decyzją z 12 października 2011 roku i wypłatę emerytury za okres od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r.

na skutek odwołania wnioskodawczyni

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 15 marca 2013 roku

nr (...) -1/25/ (...)

Oddala odwołanie

Na oryginale właściwy podpis

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni D. Z. w odwołaniu od decyzji z dnia 15 marca 2013r. wniosła o jej uchylenie i zobowiązania strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. do wypłaty emerytury począwszy od jej zawieszenia tj. od 1.10.2011r. do 21.11.2012r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w zapłacie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego wg norm przypisanych. W uzasadnieniu wskazano m.in. iż decyzją z dnia 19.12.2012r. organ rentowy ponownie ustalił wysokość emerytury wnioskodawczyni i wznowił jej wypłatę od dnia 22.11.2012r. powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13.11.2012r. w sprawie K 2/2012. Zaskarżoną decyzją z dnia 15.03.2013r. organ rentowy odmówił uchylenia decyzji z 12.11.2011r. w zakresie w jakim decyzja ta zawiesza na podstawie art. 103a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i retach FUS prawo do emerytury za okres od 1.10.2011r. do 21.11.2012r. powołując się na art. 190 ust. 3 Konstytucji który stanowi, iż orzeczenie TK wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia i z tym dniem następuje utrata mocy obowiązującej aktu normatywnego co w sprawie nastąpiło 22.11.2012r. bowiem wtedy ogłoszono wyrok w Dzienniku Ustaw. W ocenie wnioskodawczyni takie stanowisko jest błędne bowiem w orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, iż przepis zakwestionowany przez Trybunał jest niekonstytucyjny od momentu uchwalenia, a wyrok Trybunału stanowi jedynie potwierdzenie tego faktu. W sprawie

wskazane orzeczenie Trybunału ma skutki retroaktywne co powoduje konieczność ponownego rozpoznania sprawy z pominięciem niekonstytucyjnego przepisu. Skoro więc ZUS wstrzymał wypłatę emerytury od 1.10.2011r. a po wyroku TK wznowił wypłatę od 22.11.2012r. to należy zmienić zaskarżoną decyzję i zobowiązać organ rentowy do wznowienia wypłaty od daty jej zawieszenia.

Strona pozwana Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. w odpowiedzi na odwołanie domagała się jego oddalenia zarzucając, iż wyrok TK z dnia 13.11.2012r. nie ma w sprawie zastosowania bowiem wnioskodawczyni uzyskała prawo do emerytury z dniem 1.01.2007r. tj. w okresie kiedy istniał obowiązek rozwiązania stosunku pracy dla realizacji przyznanego prawa. Przechodząc na emeryturę miała możliwość wyboru pomiędzy kontynuowaniem zatrudnienia i zawieszeniem prawa do emerytury lub rozwiązaniem stosunku pracy i podjęciem wypłaty emerytury. We wskazanym wyroku wydanym w sprawie K2/12 Trybunał uznał, iż art. 28 ustawy z 16.12.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych ustawy w zw. z art. 103a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1.01.2011r. - bez konieczności rozwiązania stosunku pracy jest niezgodny z Konstytucją. Wnioskodawczyni do takich osób się nie zalicza, a ponieważ rozwiązała stosunek pracy z dniem 30.05.2012r. wypłatę świadczenia na jej wniosek podjęto.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Wnioskodawczyni D. Z. ur. (...) decyzją z dnia 6.02. 2007r. nabyła prawo do emerytury, poczynając od dnia 1.01.2007r. Wypłata emerytury została zawieszona w związku z kontynuowaniem zatrudnienia trwającego do momentu złożenia wniosku.

Dowód : akta emerytalne k. 37 i nast.

Taka sytuacja trwała do dnia 1.01.2009r. kiedy to na wniosek wnioskodawczyni podjęto wypłatę świadczenia mimo, iż pozostawała ona w stosunku pracy w Zespole Szkół Rolniczych w N., trwającym od 10.09.1984r. do chwili obecnej. Ustalona wysokość emerytury nie została zmniejszona wobec ukończenia 60 roku życia.

Decyzją z 12.10.2011r. strona pozwana wstrzymała wypłatę emerytury w związku z jej zawieszeniem z tytułu kontynuacji zatrudnienia trwającego przed przyznaniem prawa do emerytury wobec zmiany przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS (art. 103a) Decyzja nie została zaskarżona przez wnioskodawczynię i stała się prawomocna.

Dowód: akta emerytalne k. 100 i nast.

W dniu 17.12.2012r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o wypłatę świadczenia za okres od 1.10.2011r. i wznowienie postępowania w sprawie zawieszenia emerytury oraz wstrzymania jej wypłaty wskazując, iż wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13.11.2012r. stwierdził, iż przepisy prawa będące podstawą do zawieszenia jej emerytury są niezgodne z Konstytucją w zakresie w jakim znajdują zastosowanie do osób, które nabyły prawo przed 1.01.2011r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Jednocześnie wnioskodawczyni domagała się wznowienia wypłaty bieżących świadczeń emerytalnych.

Strona pozwana decyzją z 19.12.2012r. ponownie ustaliła podstawę wymiaru emerytury i wznowiła wypłatę świadczenia od 22.11.2012r. W uzasadnieniu do decyzji stwierdzono, iż organ rentowy uchyła decyzję z 12.10.2011r. w części, w jakiej dotyczy zawieszenia emerytury do dnia 22.11.2012r. Zawiadomiono wnioskodawczynię w tej decyzji, iż decyzja co do wyrównania emerytury za okres przed 22.11.2012r. zostanie wydana w terminie późniejszym. **Decyzją z 15.03.2013r. strona pozwana na podstawie art. 151 § 1 pkt 1 k.p.a.** odmówiła uchylenia decyzji z 12.10.2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od 1.10.2011r. do dnia 21.11.2012r. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż zgodnie z art. 190 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i z tym dniem następuje utrata mocy aktu normatywnego, którego dotyczy wyrok TK. Wskazywany wyrok TK z 13.11.2012r. w sprawie K 2/2012 został ogłoszony w Dzienniku Ustaw z 2012r. poz. 1285 w dniu 22.11.2012r. i od tego też dnia utracił moc prawną art. 28 ustawy z 16.12.2010r.

o zmianie ustawy i finansach publicznych i art. 103a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS. W ocenie organu rentowego wyrok TK nie ma zastosowania do okresu zawieszenia emerytury na podstawie wskazanych przepisów przypadających przed 22.11.2012r. W takiej sytuacji brak podstaw do uchylecia decyzji z 12.10.2011r.

Dowód : akta emerytalne karta 107 i nast.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie jest nieuzasadnione, a zaskarżona decyzja mimo częściowo błędnego uzasadnienia jest zgodna z prawem.

Wnioskodawczyni w swoim wniosku o wznowienie postępowania administracyjnego zakończonego decyzją ostateczną z 12.10.2012r. którą wstrzymano wypłatę jej emerytury od 1.10.2011r. w związku z nie rozwiązaniem stosunku pracy trwającego przed przyznaniem prawa do emerytury powołała się na ustawową przesłankę wznowienia przewidzianą w art. 145a k.p.a. tj. na wyrok TK z 13.11.2012r.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13.11.2012r. w sprawie II K 2/12 orzekł, iż art. 28. ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118 i 251), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikająca z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrok powyższy został ogłoszony w Dzienniku Ustaw z 22.11.2012r. pod poz. 1285.

Z chwilą ogłoszenia tego wyroku przepis w nim wskazany utracił swoją moc w zakresie określonym w wyroku (został wyeliminowany z porządku prawnego) .

Wnioskodawczyni złożyła wniosek w dniu 17.12.2012r. a więc z zachowaniem 1-miesięcznego terminu, który liczy się od daty ogłoszenia wyroku TK (art. 145 a § 2) Wskazany wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie dotyczy jednak wnioskodawczyni.

Otrzymała ona bowiem prawo do emerytury przed 8.01.2009r. kiedy to na mocy art. 103 ust. 2 a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (tj. Dz. U. 2009 nr 153 poz. 1227 ze zm.) prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego praca była wykonywana przed nabyciem prawa do emerytury. Przepis ten został skreślony z dniem 8.01.2009r. na mocy art. 37 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz.U.2008.228.1507 z 24.12.2008r.) W związku z tym wnioskodawczyni po 8.01.2009r. na swój wniosek mogła otrzymywać emeryturę mimo kontynuowania zatrudnienia , które istniało przed 2009 rokiem.

Podstawą wstrzymania wypłaty emerytury wnioskodawczyni z dniem 1.10.2011r. było zaistnienie przesłanki do zawieszenia wynikającej z art. 28 ustawy z 16.12.2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych i niektórych innych ustaw(Dz. U nr 257 poz. 1726 ze zm.) Przepis ten stanowił iż, do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy, o której mowa w art. 6, oraz ustawy, o której mowa w art. 18, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się, poczynając od dnia 1 października 2011 r. Ustawą wymienioną w art. 6 jest ustawa o emeryturach i rentach z FUS z dnia 17.12.1998r. w której to ustawie z dniem 1.01.2011r. na mocy powołanej ustawy z 16.12.2010r. wprowadzono art. 103a który stanowi ,iż prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Przepis ten był podstawą do wydania decyzji z 12.10.2011r. kiedy to zawieszono ponownie prawo do emerytury wnioskodawczyni bowiem nie rozwiązała stosunku pracy z pracodawcą, u którego była zatrudniona przed nabyciem prawa do emerytury (Zespół Szkół Rolniczych Centrum (...) w N.)

Jak wynika z uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13.11.2012r. (karta 15 -20) oraz z samej treści sentencji wyroku przepis art. 28 ustawy z 16.12.2010r. o zmianie ustawy i finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103 a ustawy z 17.12.1998r o emeryturach i rentach z FUS został uznany za niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez niego prawa jedynie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1.01.2011r. , ale bez konieczności rozwiązania stosunku pracy .

Wnioskodawczyni natomiast nabyła prawo do emerytury wprowadzie przed 1.01.2011r. ale w okresie, kiedy istniał obowiązek rozwiązania stosunku pracy dla realizacji prawa do emerytury . Podejmując decyzję o przejściu na emeryturę miała możliwość wyboru między kontynuowaniem zatrudnienia i zawieszeniem prawa do emerytury lub rozwiązaniem stosunku pracy, z podjęciem wypłaty emerytury . Była więc w innej sytuacji , niż osoby które przeszły na emeryturę po 8.01.2009r. kiedy to nie było obowiązku rozwiązania stosunku pracy dla podjęcia wypłaty emerytury. Podjęcie wypłaty emerytury, do jakiego doszło z dniem 8.01.2009r. przy dalszym kontynuowaniu zatrudnienia nastąpiło na jej wniosek w związku ze zmianą przesłanek powodujących zawieszenie prawa do świadczenia . Wnioskodawczyni wcześniej złożyła wniosek o emeryturę wiedząc, iż dla jej otrzymania będzie musiała rozwiązać stosunek pracy .

Wprowadzenie do ustawy o emeryturach i rentach przepisu art. 103a w brzmieniu identycznym z przepisem wcześniej skreślonego art.103 ust 2a spowodowało powrót wnioskodawczyni do sytuacji istniejącej w dacie przejścia na emeryturę. Taka sytuacja nie może być naruszeniem zasady zaufania obywatela do państwa bowiem w momencie podejmowania decyzji o przejściu na emeryturę istniał już obowiązek rozwiązania stosunku pracy. Powoływany przepis art. 103a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS nie został usunięty z porządku prawnego bowiem nadal obowiązuje do osób, które przeszły na emeryturę w okresie kiedy istniał obowiązek rozwiązania stosunku pracy. Taki skutek wskazanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13.11.2012r. jednoznacznie wynika również z uzasadnienia zdań odrębnych dwóch członków składu orzekającego Trybunału.

Reasumując Sąd uznał więc, iż mimo powołania się wnioskodawczyni na ustawową przesłankę wznowienia postępowania administracyjnego wskazany wyrok TK nie ma do niej zastosowania , a tym samym zasadna była odmowa uchylenia decyzji z 12.10.2011r. na podstawie art. 151 § 1 pkt 1 . Można było również przyjąć, iż w wyniku wznowienia postępowania mogła zapaść wyłącznie decyzja identyczna z decyzją wydaną 12.10.2011r. co również powodowało by odmowę uchylenia zaskarżonej decyzji (art. 146 § 2 k.p.a.)

Sąd powszechny jest w sprawie właściwy, a strony tej właściwości nie kwestionowały mimo , iż zaskarżona decyzja dotyczy odmowy wznowienia postępowania administracyjnego na tle żądania wypłaty wcześniej zawieszono świadczenia (Patrz wyroki SN na tle stosowania art. 83 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z 13.X.1998r.)

Pozostałe żądania odwołania (odsetki) wobec uznania za prawidłowe decyzje z 12. 10.2011r. i 15.03.2013r. stały się bezprzedmiotowe.

Podkreślić należy , iż z faktu wznowienia wypłaty emerytury przez organ rentowy od 22.11.2012r. mimo kontynuowania zatrudnienia przez wnioskodawczynię nie wynika w żaden sposób obowiązek wypłaty świadczenia również od chwili jego zawieszenia. W ocenie Sądu decyzja z dnia 19.12.2012r. jest bowiem sprzeczna z prawem tj. art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, który ma zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 8.01.2009r. i po 1.01.2011r. Zaskarżona decyzja nie zawiera rozstrzygnięcia co do wypłaty świadczenia za okres wsteczny przy ewentualnym błędzie organu rentowego (art. 133 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) i nie ma potrzeby odnoszenia się w uzasadnieniu do zaistnienia przesłanek przewidzianych do wypłaty świadczenia wcześniej wstrzymanego za okres wsteczny.

Stan faktyczny w sprawie był bezsporny, wynikał z powołanych dokumentów akt emerytalnych .

Mając powyższe rozważania na uwadze Sąd na zasadzie cytowanych przepisów oraz art. 477 § 1 k.p.c. orzekł jak w wyroku.